

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 323/2022

05.04.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и окривљене ББ, адвоката Данице Спасић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу К 60/2020 од 19.05.2021. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 80/21 од 23.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 05.04.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЊЕМ захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и окривљене ББ и по службеној дужности, у односу на окривљену ББ, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Пожаревцу К 60/2020 од 19.05.2021. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 80/21 од 23.12.2021. године, тако што се према окривљенима АА и ББ, на основу члана 422. став 1. тачка 3) Законика о кривичном поступку

ОДБИЈА ОПТУЖБА

и то да су

1) Окривљени АА,

Дана 04.08.2017. године око 23,00 часова у ..., на раскрсници, ул. ..., ... и ... у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено, као учесник у јавном саобраћају, управљајући путничким моторним возилом марке BMW X6, регистарске ознаке ..., не придржавајући се саобраћајних прописа, угрозио јавни саобраћај и довео у опасност тело људи, на тај начин што супротно члану 142. став 2. у вези става 1. ЗОБС-а, путничким моторним возилом ушао у наведену раскрсницу, иако је на семафору у тренутку проласка било упаљено црвено светло, те је услед наведеног пропуста предњим десним делом путничког моторног возила BMW X6, регистарске ознаке ..., ударио у бочну десну страну возила „Opel Astra“ рег. ознаке ..., којим је управљао ВВ из ..., а које је у тренутку контакта већ било ушло у раскрсницу, услед

чега је од силине удара сувозач у путничком моторном возилу „Opel Astra“ рег ознаке ... оштећена ГГ, задобила лаке телесне повреде у виду површинске огуљотине коже у пределу десног дела браде, без видљивог крварења, са мањим хематомом, нагњечењем спољног десног леђног дела и карлице, тј. предњег дела доњег трбуха, иако је био свестан да оваквом својом вођњом може да угрози јавни саобраћај и доведе у опасност тело људи, али је олако држао да до тога неће доћи

чиме би извршио кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и

2. Окривљена ББ,

Дана 08.08.2017. године око 23,00 часова у ..., у стању урачунљивости свесна свог дела и да је исто забрањено, при чему је хтела његово извршење, полицијском службенику ПУ Пожаревац, пријавила да је извршила кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, описаног у тачки 1. изреке пресуде иако је знала да то кривично дело није учинила

чиме би извршила кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 3. у вези става 1. КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу К 60/2020 од 19.05.2021. године, окривљени АА и окривљена ББ, оглашени су кривим и то: Окривљени АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити под условом да окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело; а окривљена ББ, због кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 3. у вези става 1. КЗ, па јој је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити под условом да окривљена у року од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Истом пресудом окривљени АА и окривљени ДД, ослобођени су од оптужбе да су извршили кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 1. КЗ. Окривљени АА и окривљена ББ су обавезани да плате трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем на основу члана 262. став 2. у вези члана 264. став 1. ЗКП. У односу на окривљеног ДД, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Окривљени АА и окривљена ББ, су обавезани да на име паушалног износа у корист буџетских средстава суда уплате износ од по 10.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу (за коју је грешком у писању означено да је у питању решење) усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Пожаревцу, па је првостепена пресуда укинута у делу у којем су у ставу 3. исте окривљени АА и окривљени ДД, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 1. КЗ, и предмет је враћен првостепеном суду на поновно одлучивање, док је жалба заједничког браниоца окривљеног АА и окривљене ББ, адвоката Данице Спасић, одбијена као неоснована, а првостепена пресуда је у односу на ове окривљене потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Даница Спасић, поднела је захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1), став 3. и став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће према окривљеном АА одбити оптужбу да је извршио кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења окривљеног за ово кривично дело, а окривљену ББ, ослободити од оптужбе да је извршила кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 3. у вези става 1. КЗ, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, указује да је доношењем другостепене пресуде повређен закон из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на штету окривљеног АА, јер је пре правноснажног окончања поступка наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења у смислу одредаба члана 103. тачка 7) у вези члана 104. став 6. КЗ.

Из списка предмета произлази да је окривљени АА, првостепеном пресудом оглашен кривим да је дана 04.08.2017. године, извршио кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело је прописана новчана казна или затвор до једне године.

Одредбом члана 103. тачка 7) КЗ, прописано је, ако у том закону није друкчије одређено, да се кривично гоњење не може предузети кад протекне две године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора до једне године или новчана казна, а чланом 104. став 6. КЗ, да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

С обзиром на то да је кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ за које је окривљени АА, оглашен кривим првостепеном пресудом, извршено дана 04.08.2017. године, то се основано у захтеву наводи да је,

сходно члану 103. тачка 7) у вези члана 104. став 6. КЗ, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног дана 04.08.2021. године.

Против првостепене пресуде у осуђујућем делу жалбу је поднела бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Даница Спасић, дана 29.06.2021. године, дакле у време када није наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, па ова околност није истицана у поднетој жалби, с тим што је другостепена пресуда донета дана 23.12.2021. године.

Одлучујући о поднетој жалби, другостепени суд је поступао у складу са одредбом члана 451. став 1. ЗКП, односно ограничио је испитивање првостепене пресуде по жалби у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби.

У конкретном случају, другостепени суд је по жалби браниоца окривљених сходно члану 451. став 1. тачка 1) ЗКП, испитивао првостепену пресуду и у делу који се односи на изречену кривичну санкцију. При испитивању кривичне санкције другостепени суд треба да има у виду да се казна и мера упозорења могу изрећи само учиниоцу који је крив за учињено кривично дело, према начелној одредби члана 2. КЗ. Другим речима, ако је пре правноснажног окончања кривичног поступка, настала околност која трајно искључује кривично гоњење, а то је апсолутна застарелост и то након изјављене жалбе, тада учинилац дела не може бити правноснажно оглашен кривим, па му суд не може изрећи ни кривичну санкцију, што значи да је у конкретном случају другостепени суд био овлашћен да испита питање застарелости кривичног гоњења по службеној дужности, те да преиначи на основу члана 459. став 1. ЗКП првостепену пресуду, и на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, одбије оптужбу према окривљенима.

Другостепени суд то није учинио, већ је првостепену пресуду у осуђујућем делу потврдио и на тај начин учинио повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 103. тачка 7) и члана 104. став 6. КЗ, на штету окривљеног АА, на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених. Стога је Врховни касациони суд отклонио учињену повреду закона и усвајањем захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, преиначио побијане правноснажне пресуде и на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, према окривљеном АА, одбио оптужбу за кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ јер је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења пре правноснажног окончања поступка.

Како је побијаном правноснажном пресудом, поред окривљеног АА, оглашена кривом и окривљена ББ, због кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 3. у вези става 1. КЗ, извршеног дана 08.08.2017. године, Врховни касациони суд налази да је разлог због којег је донео одлуку у корист окривљеног АА – члан 438. став 1. тачка 1) ЗКП, постоји и за окривљену ББ, у односу на коју бранилац не указује на наведену повреду закона, јер је с обзиром на време извршења предметног кривичног дела и казну која се за исто може изрећи – новчана казна или казна затвора до једне године, у смислу члана 103. тачка 7) у вези члана 104. став 6. КЗ, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, дана 08.08.2021. године, дакле пре правноснажног

окончања кривичног поступка дана 23.12.2021. године. Стога је овај суд у смислу члана 489. став 2. ЗКП, преиначио побијане правноснажне пресуде и у односу на окривљену ББ, по службеној дужности, тако што је према истој на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, одбио оптужбу да је извршила кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 3. у вези става 1. КЗ, поступајући као да је захтев за заштиту законитости поднет због наведене повреде закона и у односу на окривљену ББ.

На основу члана 265. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) и члана 489. став 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић